

Kwestionariusz

REFERAT
HISTORICZNY

b. więzienia i, "Tagiernika" w przymusowych obozach pracy
w Z. S. R. R.

1. Dane osobiste: Kapr. Gaczymiski Zygmunt, rolnik, ur. w 1901 r.,
Zonaty.

2. Metody badania i forturowania w okresie śledstwa.

Byłem badany przez władze N. K. W. D., sprawując się we
czynności przy śledzeniu w Kłodzimierskim korytarzu.

Przy badaniu stosowano następujące metody: 1) obciążenie
mi wypracowanie na roboty za przetrwanie się do utopie-
nia 1000 naboju w Turii przez niebezpieczeństwo mojej wsi Turii,
co było kłamstwem, 2) straszenie mnie długolotnym śledzie-
nictwem, 3) skłanianie mi należności do organizacji, skierowa-
nej przeciwko wotryjosi Komunistycznej, 4) stosowano w stosun-
ku do mnie tortury: a) starzenie za gardło, b) bicie po sta-
rzy, po których byłem skazany na śmierć.

3. Procedura badania dyktowanego, sposób ogłaszania wyroku.

Miał ostrzeżenia doprowadzono mi na 24 godzinny pałac roz-
prawy. Skazano mi następujące zarzuty: krytyka Koczko's,
pełnienie funkcji szefa, branie udziału w kampanii
w 1920 r. Staricini zostali świadkami: Komunistę Koryzko,
rolnika Dobrowolski z sąpiedniej kolonii (Mikotajowska), sąpied
wój, Lipiński Adam oraz Koryzko Michał, mieszkańca wsi
Turia pow. Kłodzkiego. Wyrok ogłoszono mi po 2 godzinach
od zakończenia rozprawy. Skazany zostałem na 5 lat pracy
w obozach i 3 lata pobierania przez obywatelskich, sowiec-
kich. Odpis wyroku został mi odebrany w więzieniu w Charko-
wie, dokąd zostałem następnie przetransportowany.

6. Życie w przymusowych obozach pracy, organizacja obozów,
normy pracy.

a) Miejsca i tereny. Ob. Kirowska, niackij Tagier, stacja Niżna
Kawskaja. Tajpa ogrośma Iłic Komarić i muszek.

- b) Kamunki mieszkaniowe. Mieszkałem u baraka. Spałem na pryczy z desek, bez ścianków i kocy. U baraku było około 140 ludzi, ogrzewano tylko 1 piec i lazury. Pociąg stał w miejscu osobista, robocza odzież.
- c) Odżywianie. Pracejstwie otrzymywałem 900 g chleba, oczywiście po wyliczeniu normy; po rozpoczęciu wojny z Niemcami tylko 300-500 g. Zupę spożywałem 2 razy dziennie: na śniadanie i kolację; była to rozpuszczona mąka w wodzie, trochę kasza bez tłuszczu.
- d) Kamunki pracy. Praca u lecie, podczas ulewnych deszczów, niskiej temperaturze (-45°), wstąpiło wzdęcie, podrażnienia i wosy. Trasa ucieczki do pracy wynosiła do 9 km u jęzika strony.
- e) Normy. Podaje przykłady norm pracy: przetarcie oraz ułożenie 7 m³ drewna; porażenie sosną, 4 kłoci ściętych, aby ułożyć 5 m³ oraz zgrupować gąsienicę u stopy po odrobieniu.
- f) Kamunki odzieżowe. Pierwotnym nosicielem roboty, wosną białą, u późniejszym okresie otrzymywałem kurtkę i kalosze płócienne, spodnie szare, bardzo śniegowe oraz „czumak” / gumowe, niskie buty z cholewkami u sznurów.
- g) Skład żywności. Skład różny pod względem narodowości oraz przystępności. U składu urok były typy żywnościowe: już z początku ukrańskich mi buty oraz 2 pary butów. Kłoci ujęciemu około 1500 i 1600 kobiet, żony były ujęciemu kłoci carskich oraz prostytutkami szarek.
- h) Kamunki higieniczne i sanitarne. Chorych użyczyło tych, którzy posiadali temperaturę powyżej 39°. Nie było prawie żadnych lekarstw. U baraku ogromna ilość pluskiew, szarańch, mszy.
- i) Czas pracy. Od 5⁰⁰ do 20⁰⁰ u lecie, a porę zimową od 6⁰⁰ do 17⁰⁰. Po wybuchu wojny z Niemcami czas pracy przedłużono o 2 godziny.
- j) Rozrywki i życie kulturalne - radio do wojny, książki.

4) Łączności z Krajem. Nie otrzymać korespondencji od rodziny. Dotarcie od krewnych paczek, stojący tam list odebrał. szczegółnik obozu.

1) Stosunek władz nadzorczych do Polaków. Mięsnicy były.

1) Hygieniczne. Za pracę nie nie otrzymać u gotowca.

u) Propaganda komunistyczna. Nie istniała u obozie.

u) Śmierć i choroby u obozach. Szoto 5% obcuyek.

7. Życie u więzieniu. Od 7. IV. 1940 do 31. VII. 40r. przebywałem u więzieniu we Kłodzkiem wotyńskim.

a) Kamuki mieszkalnicze. Fatalne, zagrażające. Tłok, niemożliwość się poruszyć, spanie. Cele brudne, zadurzone, wilgotne; 20 min przechodzi: codziennie, jednak dawkowanie ogromne.

b) Dotykanie i kamuki hig. - sanit. Podobnie, jak u obozów przymusowej pracy. u więzieniu, gdzie byłem od strony /we Kłodzkiem/ zmarł m. Leob'chowski pow. Kłodzkiemskiego (majątek Falewicze) oraz ziemianin Kaczkowski z pow. kłodzkiego; także burm. ^{u więzieniu u Charkowie} ~~Wierzycki~~, ^{Poniatowski}.

c) Stras więźniów. Bardzo różny pod względem narodowości: polskiego przewaga Polaków, przy końcu wojny polskie u więzieniu przewaga Ukraińców /uczejności/, masa iść żydów. Pod względem przystępstwa przebywali tutaj u większości więźniowie polscy.

Cele więziennicze u Charkowie b. czyste: u celi o 40m przebywało 155 więźniów - różnej narodowości z Z. S. R. R. Tutaj kamuki były znacznie gorsze, od tych, jakie panowały u Kłodzkiem.

69

Kipr. G. G. G.